

Korduma kippuvad küsimused kogukonna juhitud kohaliku arengu projektide suhtes kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohta

1. Kas kalandussektori suhtes kohaldatavatesse riigiabi eeskirjadesse on perioodiks 2014–2020 tehtud mingeid muudatusi?

Teatud kalandust puudutavad riigiabi eeskirjad on aegunud ja üle vaadatud (vähese tähtsusega abi ja grupierandi määrused), et need peegeldaksid uue ühise kalanduspoliitika prioriteete. Kuid finantsraamistiku (EMKF) ja riigiabi eeskirjade vahelise koostoime peamised reeglid on jäänud samaks.

Peamiselt:

- kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes kehtivad konkurentsieeskirjad (sh riigiabi) **üksnes sellises ulatuses**, mis on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 42; Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 42 käsitletakse põllumajandustoodete tootmist ja nendega kauplemist (see hõlmab kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmist, töötlemist ja turustamist).
- EMKFi määruse artikli 8 lõike 2 järgi ei kohaldata riigiabi eeskirju liikmesriikide maksete suhtes, mida tehakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 42 reguleerimisalas kooskõlas EMKFi määrusega. Sarnast eeskirja juba rakendati Euroopa Kalandusfondis (EKF).
Järelikult, **kui kogukonna juhitud kohaliku arengu tegevust finantseeritakse EMKFi raamistiku kaudu ja see tegevus on kalandusega seotud (ELi toimimise lepingu artikkel 42), siis riigiabi eeskirju ei kohaldata. Kui aga tegevus ei ole kalandusega seotud, siis kohaldatakse riigiabi eeskirju.**

Nagu juba varem öeldud, **ei ole tegemist uue reegluga.**

Mis puudutab EMKFi kaasfinantseeritavaid kogukonna juhitud kohaliku arengu projekte, siis tuleb nende seotust kalandusega üksikshaaval analüüsida, et hinnata, kas riigiabi eeskirjad kohalduvad.

2. Milliseid EMKFi raames finantseeritavaid tegevusi tuleks pidada kalandusega seotuteks, mille tõttu nende suhtes ei kohaldata riigiabi eeskirju?

Nagu juba varem öeldud, on see sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 42. Kalandusega seotud tegevused on sellised tegevused, mis hõlmavad **kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmist, töötlemist ja turustamist.**

Enamik EMKFi kaasfinantseeritud tegevusi on kalandusega seotud, välja arvatud IMP rakendamist soodustavad meetmed (liidu 6. prioriteet) ja mõned kogukonna juhitud kohaliku arengu projektid (liidu 4. prioriteet).

Kuna EMKFi (kogukonna juhitud kohaliku arengu) liidu 4. prioriteedi raames rahastatavad projektid ei pruugi olla kalandusega seotud, tuleb neid üksikshaaval analüüsida, et hinnata nende seotust kalandusega.

Näide. Kaluriperel on vana maja, mille nad soovivad muuta oma kogukonna vanurite päevahoolduskeskuseks. Ettevõtmise õiguslikuks vormiks saab kooperatiiv. Selline tegevus ei

ole kindlasti kalandusega seotud, kuna selle eesmärk ei ole kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmine, töötlemine ega turustamine.

Kalandusega mitteseotud projektidele ei kehti EMKFi artikli 8 lõikes 2 sätestatud riigiabi eeskirjade kohaldamise erandid. Seega kohaldatakse neile **üldiseid** (mitte kalandust puudutavaid) **riigiabi eeskirju**.

Kui riigiabi eeskirju ka kohaldatakse tegevuse suhtes, ei tähenda see veel seda, et sellest tuleks komisjonile teada anda. Kui asjaomane summa on väiksem kui 200 000 eurot abisaaja kohta kolmeaastase perioodi jooksul, siis kohaldatakse vähese tähtsusega abi määrust. Kui summa ületab 200 000 eurot abisaaja kohta kolmeaastase perioodi jooksul, peab korraldusasutus uurima, kas projekt võiks kuuluda hoopis grupierandi määruse alla. Antud juhul tuleb komisjonile projektist teada anda, kuid eelnev teavitamine ei ole kohustuslik. Kui projekt ei vasta vajalikele nõuetele, et saada kasu üldise vähese tähtsusega abi määruse või üldise grupierandi määruse eelistest, siis tuleb komisjoni sellest projektist teavitada (st projekti ei saa enne komisjoni otsust rakendada).

Ülevaate saamiseks erinevatest võimalikest stsenaariumitest vaadake punkti 5 ja dokumendi lõpus olevat kokkuvõtlikku tabelit.

3. Kalandussektoris kohaldatav grupierandi määrus (FIBER) ei sisalda konkreetset artiklit kogukonna juhitud kohaliku arengu kohta. Millistel tingimustel tuleks need tegevused riigiabist teavitamisest välja jätta?

Vaadake küsimusi 1 ja 2.

Kalandussektoris kohaldatav grupierandi määrus on riigiabi käsitlev õigusakt. Seda kohaldatakse vaid meetmetele, mis vastavad riigiabi tingimustele. FIBERi peamine eesmärk on vabastada teavitamiskohustusest kõik abimeetmed, mida rahastatakse väljaspool EMKFi raamistikku (vaid riiklikest vahenditest), kuid mis oleksid olnud ka EMKFi alusel rahastamiskõlblikud.

Kui EMKFi raames rahastatud kogukonna juhitud kohaliku arengu tegevus on kalandusega seotud, siis ei kohaldata selle suhtes riigiabi eeskirju vastavalt EMKFi artikli 8 lõikele 2.

Kui EMKFi raames rahastatud kogukonna juhitud kohaliku arengu tegevus ei ole kalandusega seotud, kohaldatakse selle suhtes üldisi riigiabi eeskirju, mitte kalandussektoris kohaldatavaid riigiabi eeskirju (nt FIBER).

4. Kui kalandusega seotud tegevus ei vasta FIBERi tingimustele, kas see võib siiski kasu saada üldisest grupierandi määrusest või vähese tähtsusega abi määrusest? Kui jah, siis millistel tingimustel?

Nagu eespool selgitatud, kui EMKFi raames rahastatud kogukonna juhitud kohaliku arengu tegevus on kalandusega seotud, siis **ei kohaldata** selle suhtes riigiabi eeskirju vastavalt EMKFi artikli 8 lõikele 2.

5. Mida peavad kohalikud kalanduse tegevusrühmad (FLAGid) ja korraldusasutused tegema pärast seda, kui tegevusele hakkavad kohalduma riigiabi eeskirjad?

Antud juhul peetakse silmas kalandusega mitteseotud kogukonna juhitud kohaliku arengu projekte, mida rahastatakse EMKFi raames ja mille suhtes kohaldatakse seega üldisi riigiabi eeskirju.

Kui riigiabi eeskirju ka kohaldatakse tegevuse suhtes, ei tähenda see veel seda, et sellest tuleks komisjonile teada anda.

1. samm.

Kui asjaomane summa on väiksem kui 200 000 eurot abisaaja kohta kolmeaastase perioodi jooksul, siis saab projekt kasu üldisest vähese tähtsusega abi määrusest.

2. samm.

Kui summa on suurem, siis tuleb uurida, kas projekti suhtes võiks kohaldada üldist grupierandi määrust. Antud juhul tuleb komisjonile projektist teada anda, kuid eelnev teavitamine ei ole kohustuslik.

3. samm.

Kui projekt ei vasta vajalikele nõuetele, et saada kasu üldise vähese tähtsusega abi määruse või üldise grupierandi määruse eelistest, siis tuleb komisjoni sellest projektist teavitada (st projekti ei saa enne komisjoni otsust rakendada).

Meeldetuletus: kui asi puudutab riigiabi eeskirjade kohaldamist, eelkõige 2. ja 3. sammu korral, peavad korraldusasutused suhtlema riigiabi eeskirjade eest vastutavate riiklike asutustega.

6. Liidu 4. prioriteedi järgi valivad üksikprojekte FLAGid kooskõlas kohaliku arengu strateegiaga. FLAGid võivad toetada projekte, mis ei ole kalandusega seotud ja ei vasta vajalikele tingimustele, et saada kasu üldisest vähese tähtsusega abi määrusest või üldisest grupierandi määrusest.

a) Kas korraldusasutused peavad alustama komisjoni teavitamist igast sellisest projektist?

Jah. Nendest projektidest tuleb komisjoni teavitada ning neid ei saa enne komisjoni otsust rakendada. See puudutab (kalandusega mitteseotud) projekte, kus riigiabi maht on suurem kui üldise vähese tähtsusega abi määruuses sätestatud piirmäär (200 000 eurot abisaaja kohta kolmeaastase perioodi jooksul).

Tasub tähele panna, et kui projektile laieneb üldine grupierandi määrus, siis ei laiene sellele teavitamise kohustus.

b) Kas neid projekte on lubatud koondada ühe konkreetse abikava alla, nii et Euroopa Komisjoni teavitatakse vaid selles abikavast?

Jah, konkreetsetest abikavadest teavitamine on võimalik. Riigiabi eeskirjade järgi tähendab abikava mis tahes dokumenti, mille alusel võidakse ilma edasisi rakendusmeetmeid nõudmata anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ja mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale kindlaks määramata ajaks ja/või kindlaks määramata ulatuses.

Nendest tingimustest kinnipidamise tagamine on riikliku asutuse ülesanne.

c) Kas selline kava võib hõlmata ka teatud tüüpi projekte, mida rahastab üks või mitu FLAGi?

Kui eespool toodud abikava definitsioonis esitatud tingimused on täidetud, siis jah.

Kokkuvõtlik tabel

Tegevuse tüüp	Riigiabi eeskirjade kohaldamine
<u>1. stsenaarium</u> Kogukonna juhitud kohaliku arengu projekt Rahastatakse EMKFi raames Kalandusega seotud	EMKFi artikli 8 lõige 2 Riigiabi eeskirju EI kohaldata (vabastatud EMKFi artikli 8 lõike 2 järgi)
<u>2. stsenaarium</u> Kogukonna juhitud kohaliku arengu projekt Rahastatakse EMKFi raames Kalandusega mitteseotud	<u>KOHALDATAKSE</u> üldiseid riigiabi eeskirju 1. samm. Kas tegevus saab kasu üldisest vähese tähtsusega abi määrusest? Jah: edasine hindamine ei ole vajalik Ei: 2. samm 2. samm. Kas tegevus saab kasu üldisest grupierandi määrusest? Jah: komisjonile tuleb tegevusest teda anda (eelnev teavitamine ei ole vajalik) 20 tööpäeva jooksul alates meetme jõustumisest. Ühendust tuleb võtta riigiabi eeskirjade eest vastutava riikliku asutusega, kust saab teavet, kuidas komisjonile teadet saata (abist teatamise vormi kaudu, mis on lisatud üldisele grupierandi määrusele). Vahepealsel ajal on lubatud tegevust rakendada hakata. Ei: 3. samm 3. samm. Komisjoni tuleb tegevusest eelnevalt teavitada ja seda ei saa enne komisjoni otsust rakendada hakata. Ühendust tuleb võtta riigiabi eeskirjade eest vastutava riikliku asutusega.

<u>Viited</u>

A) Kalandusega seotud riigiabi käsitlevad õigusaktid (kalandusega seotud riigiabi väljaspool EMKFi raamistikku):

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_et.htm :

- Kalandus- ja vesiviljelussektori grupierandi määrus: [komisjoni määrus \(EL\) nr 1388/2014, ELT 369, 24.12.2014, lk 37–63](#)

- *Vähese tähtsusega abi* määrus – [komisjoni määrus \(EL\) nr 717/2014, ELT 190, 28.6.2014, lk 45–54](#)

- [Juhised kalandus- ja vesiviljelussektorile antava riigiabi kontrollimiseks](#)

B) Üldised riigiabi käsitlevad õigusaktid

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html#gber